



Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Høring - utmåling av overtredelsesgebyr etter tolloven

Innledning

Vi viser til høringsbrev av 25. oktober 2016 vedlagt høringsnotat om utmåling av overtredelsesgebyr etter tolloven. Nedenfor følger Skattedirektoratets høringsinnsettelse.

På bakgrunn av behovet for effektive sanksjoner for å stimulere til etterlevelse av tollregelverket har departementet i Prop. 1 LS (2016-2017) foreslått å innføre en adgang for tollmyndighetene til å ilegge overtredelsesgebyr for brudd på enkelte plikter i tolloven. Dette gjelder først og fremst brudd på pliktreglene i tolloven kapittel 3 om trafikken til og fra tollområdet og kapittel 4 om tollbehandling, manglende medvirkning til kontroll og utstedelse av uriktig opprinnelsesbevis. At pliktreglene er brutt innebærer ikke nødvendigvis en toll- eller avgiftsunndragelse. Overfor privatpersoner som overtrer reglene vil forenklet forelegg som regel være en aktuell reaksjon. Det vil etter departementets syn kun i få tilfeller være aktuelt å ilegge privatpersoner overtredelsesgebyr.

Departementet foreslår at de øvre rammene for overtredelsesgebyret fastsettes i ny § 16-17-1 i tollforskriften, mens gebyrenes størrelse innenfor disse rammene reguleres i interne retningslinjer fastsatt av Tolldirektoratet. Vi har ingen merknader til dette eller overtredelsesgebyrets størrelse. Avsnitt tre under punkt 3.2.2 fremstår dog som noe selvmotsigende, der det står: "*Foretak og fysiske personer som korrigerer sine rutiner i etterkant av første gangs ileggelse av overtredelsesgebyr, skal dermed ikke bli sanksjonert urimelig hardt.*" Vi er usikre på hva som menes her. Dersom man blir ilagt overtredelsesgebyr for andre gang, så betyr jo dette at man ikke har korrigert sine rutiner i etterkant av første gangs ileggelse.

Det fremkommer av høringsnotatet at overtredelsesgebyr vil være en av flere mulige sanksjonsformer for tollmyndighetene, se punkt 3.3 i notatet. Det vises videre til at hensikten med forslaget ikke er at overtredelsesgebyret skal erstatte tilleggsstoll, tilleggs katt, forenklet forelegg, anmeldelse eller andre forvaltningssanksjoner der slike sanksjoner er hensiktsmessig. Litt lenger ned i teksten er tilleggs katt nevnt igjen; forhold som avdekkes i ettertid vil kunne avgjøres med tilleggs katt dersom vilkårene er oppfylt. Vi legger til grunn at departementet her viser til skattemyndighetenes mulighet til å ilegge tilleggs katt dersom vilkårene etter skatteforvaltningsloven er oppfylt, og ikke tollmyndighetenes mulighet, selv om dette ikke er tydelig nevnt.



Forbudet mot dobbel straff i EMK

Bruken av sanksjoner må ses opp mot Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) sitt forbud mot dobbel straff. Uriktige opplysninger om vareverdien kan utløse både overtredelsesgebyr etter den foreslåtte bestemmelsen i tolloven, og tilleggsskatt etter skatteforvaltningsloven. Som følge av forbudet mot gjentatt straffeforfølgning av samme forhold etter EMK tilleggsprotokoll 7 artikkel 4 vil kun én sanksjonsform være aktuell for hver enkelt handling som innebærer overtredelse av tolloven og eventuelt skatteforvaltningsloven.

Tolloven § 16-17 er en kan-regel, i motsetning til skatteforvaltningslovens bestemmelse om tilleggsskatt som sier at tilleggsskatt skal ilegges dersom vilkårene er oppfylt, jf. skatteforvaltningsloven § 14-3. Dette betyr at dersom opplysningssvikten kan føre til unndratt avgift ("skattemessige fordeler"), skal det ilegges tilleggsskatt og ikke overtredelsesgebyr.

Slik vi forstår det vil det kun fremkomme av forarbeidene og eventuelt av Tolletatens interne retningslinjer, at overtredelsesgebyr ikke skal ilegges der vilkårene for tilleggsskatt foreligger. Det blir her viktig med gode rutiner og informasjonsflyt etatene imellom for å sikre at det ikke blir ilagt dobbel straff. Vi mener det også kan være hensiktsmessig at det fremkommer av tollforskriften at overtredelsesgebyr ikke skal ilegges når vilkårene for tilleggsskatt etter skatteforvaltningsloven foreligger. Særlig med tanke på rettssikkerhet og at regelverket skal være lett tilgjengelig.

Til sist ønsker vi en presisering av hva som blir løsningen i de tilfellene der Skatteetaten med hjemmel i skatteforvaltningsloven § 14-3 annet ledd (unnskyldelige forhold) og § 14-4 (unntak fra tilleggsskatt), unnlater å ilegge tilleggsskatt. I forslag til ny § 16-17 tredje ledd i tolloven er tilfellene der det ikke skal ilegges overtredelsesgebyr begrenset til tilfellene der "oppfyllelsen er umulig på grunn av forhold som ikke skyldes den ansvarlige". Det vil derfor kunne være tilfeller der det på grunn av unnskyldelige forhold ikke blir ilagt tilleggsskatt, men hvor vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr likevel er oppfylt. Vi kan ikke se at departementet i forslag til endringer i tollforskriften har kommet med nærmere presisering av hva som gjelder i disse tilfellene.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelser i saken.

Med hilsen

Trond Skarbøvik
fung. seksjonssjef
Rettsavdelingen, avgift
Skattedirektoratet

Heidi Vee
seniorskattejurist

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer